

EVROPA IN GLOBALNA INFORMACIJSKA DRUŽBA

Priporočila Svetu Evrope

Bruselj, 26. maj 1994

Pričujoče poročilo odločno priporoča Evropski uniji, naj zaupa tržnim mehanizmom kot gonilni sili, ki nas bo ponesla v informacijsko dobo.

To pomeni, da bi morale države članice začeti ukrepati na evropski ravni, da bi podrle pregrade, ki postavljajo Evropo v konkurenčno slabši položaj:

- to pomeni vzgajanje podjetniške miselnosti, ki naj omogoči nastanek novih dinamičnih sektorjev gospodarstva
- to pomeni razvijanje skupnega zakonodajnega pristopa, ki naj omogoči konkurenčen, evropski trg za informacijske storitve
- to NE pomeni več družbenega denarja, finančne pomoči, podpore, dirigisma ali protekcionizma.

Razen posebnih priporočil predlaga skupina tudi načrt posebnih spodbud, zasnovanih na partnerstvu med privatnim in javnim sektorjem, kar naj pripelje Evropo v informacijsko družbo.

1. INFORMACIJSKA DRUŽBA - NOVI NAČINI SKUPNEGA ŽIVLJENJA IN DELA

Revolucionarni izziv vsem, ki odločajo

Informacijska in komunikacijska tehnologija spodbujata po vsem svetu novo industrijsko revolucijo, ki je že zdaj tako pomembna kot pretekle revolucije.

To je revolucija, zasnovana na informaciji, ki je sama po sebi izraz človeškega znanja. Tehnološki napredek zdaj omogoča obdelavo, hrambo, pridobivanje in posredovanje informacij v kakršnikoli obliki - ustni, pisni ali vizualni - brez geografskih, časovnih in količinskih omejitev.

Ta revolucija izredno razširja zmogljivosti človeškega uma in ustanavlja vir, ki spreminja naš način dela in življenja.

Evropa v tej revoluciji že sodeluje, vendar s pristopom, ki je preveč fragmentaren in ki bi lahko zmanjšal pričakovane koristi. Informacijska družba utegne uresničiti mnoge cilje Evropske unije. Tega se je treba lotiti pravilno in zdaj.

Partnerstvo za nova delovna mesta

Sposobnost Evrope za udeležbo, za prilagajanje in za izkoriščanje novih tehnologij in priložnosti, ki jih le-te ustvarjajo, bo zahtevalo partnerstvo med vsemi posamezniki, delodajalci, sindikati in vladami, ki so odločeni, da bodo aktivno sodelovali pri teh spremembah. Le če bomo upravljali spremembe, ki so pred nami, z vso odločnostjo in z razumevanjem socialnih posledic, bomo dolgoročno vsi pridobili.

Naše delo je podprlo prepričanje, ki je izraženo v komisijini Beli knjigi Rast, konkurenčnost in zaposlovanje, da "... bo ogromni potencial za nove storitve, ki se nanašajo na proizvodnjo, porabo, kulturne dejavnosti in prosti čas, ustvaril veliko število novih delovnih mest...". Vendar se nič ne bo zgodilo samo od sebe. Moramo ukrepati in zagotoviti, da se bodo nova delovna mesta odpirala tukaj in kmalu. In to pomeni skupno delovanje javnega in zasebnega sektorja.

Če izrabimo priložnost

Vse revolucije ustvarjajo negotovost, nezveznost - in priložnost. Današnja ni nobena izjema. Kako se odzivamo, kako spreminjamo trenutne priložnosti v realne koristi, bo odvisno od tega, kako hitro lahko vstopimo v evropsko informacijsko družbo.

Vsi vodilni svetovni industrijski subjekti ponovno vrednotijo svoje strategije in možnosti ob sedanjem, tako pomembnem tehnološkem razvoju in gospodarskih priložnostih.

Skupno ustvarjanje ali še vedno razdrobljena Evropa?

Prve države, ki bodo vstopile v informacijsko družbo, bodo žele največje nagrade. Postavile bodo vozni red vsem, ki bodo morale slediti. Nasprotno pa čaka države, ki zavlačujejo ali dajejo prednost polovičarskim rešitvam, katastrofalno zmanjšanje investicij in zmanjševanje števila delovnih mest.

Vedoč, kakšna je evropska zgodovina, smo lahko prepričani, da bo Evropa zgrabila priložnost. Ustvarila bo informacijsko družbo. Edino vprašanje je, ali bo to strateška stvaritev za vso Evropsko unijo ali pa le razdrobljen in mnogo manj učinkovit amalgam posameznih pobud držav članic s posledicami na vseh področjih, od nacionalnega do skupnega trga.

Kaj lahko pričakujemo za...

- **Evropske državljane in potrošnike:**

Bolj skrbno evropsko družbo s pomembno višjo kvaliteto življenja in širšo izbiro storitev in zabave

- **ponudnike masovnih storitev:**

Nove načine za uveljavljanje kreativnosti, kajti informacijska družba omogoča nove proizvode in storitve

- **Evropske regije:**

Nove priložnosti za izražanje kulturne tradicije in identitete. Za tiste, ki se nahajajo na periferiji Združene Evrope pa minimiziranje razdalje in odmaknjenosti

- **vlade in administracije:**

Učinkovitejše, pregledne in odzivne javne storitve, bližje državljanom in cenejše

- **posle v Evropi in majhna ter srednje velika podjetja:**

Učinkovitejše upravljanje in organiziranost, pristop do usposabljanja in drugih storitev, podatkovne povezave s strankami in dobavitelji, kar bo ustvarilo večjo konkurenčnost

- **evropska telekomunikacijska podjetja:**

Zmožnost dobaviti še širšo paleto novih storitev z dodano vrednostjo

- **dobavitelje naprav in programov; računalniško industrijo in industrijo zabavne elektronike:**

Nove, močno rastoče trge za svoje proizvode doma in v tujini.

Družbeni izziv

Široka razpoložljivost novih informacijskih orodij in storitev bo pomenila nove priložnosti za vzpostavitev

bolj enakopravne in uravnotežene družbe in za vzpodbujanje dosežkov posameznikov.

"Informacijska družba ima velik potencial za izboljšanje kakovosti življenja evropskih državljanov, za učinkovitost naše družbene in ekonomske organiziranosti in za utrditev povezanosti."

Informacijska revolucija uvaja globoke spremembe načina, kako vidimo našo družbo, pa tudi spremembo njene organiziranosti in zgradbe. Naš glavni izziv je v tem: ali bomo izkoristili priložnosti, ki so pred nami, ne glede na vsa tveganja, ali pa se jim bomo izognili, kljub negotovim posledicam takega dejanja.

Glavna nevarnost tiči v nastanku dvoplastne družbe bogatih in revnih, v kateri ima le del prebivalstva pristop do novih tehnologij, jih udobno uporablja in lahko polno uživa njihove dobrobiti. Obstaja nevarnost, da bi posamezniki zavrgli novo informacijsko kulturo in njene instrumente.

Taka nevarnost je vrojena v proces strukturne spremembe. Postaviti se ji moramo po robu, tako da prepričamo ljudi, da nove tehnologije ponujajo možnost velikega koraka v smeri evropske družbe, ki bo manj podvržena omejitvam kakor so togost, inertnost in parceliranje. Z združevanjem virov, ki so bili tradicionalno ločeni in celo oddaljeni, bo sprostila informacijska infrastruktura neomejen potencial za pridobivanje znanja, inovacij in kreativnosti.

Premagovanje nevarnosti, maksimiranje koristi

Najti moramo torej načine, kako premagovati nevarnosti in maksimirati koristi. To postavlja pred oblasti odgovornost za vzpostavitev zaščite in zagotavljanje povezovanja nove družbe. Vsem ljudem bo moral biti zagotovljen enakovreden pristop do infrastrukture, pa tudi do univerzalne informacijske storitve, katere definicija se mora razvijati hkrati s tehnologijo.

Precej napora mora biti vloženega v zagotavljanje širokega javnega priznavanja in javne uporabe nove tehnologije. Priprava Evropejcev na prihod informacijske družbe je prioritarna naloga. Vzgoja, usposabljanje in reklama bodo nujno odigrali glavne vloge. Cilj Bele knjige, da bi evropski državljani dobili pravico do vse življenje trajajočega izobraževanja in usposabljanja je v tem smislu polno upravičen. Da bi se ta zavest kar najbolj razvila, je treba vzpodbujati lokalno iniciativo, bodisi javno ali zasebno.

Informacijska družba prihaja v družbi sprememb delovne zakonodaje ter nastanka novih poklicev in znanj. Če naj pričakujemo in upravljamo prihajajoče spremembe na delovnem mestu, bo izjemno pomemben trajen dialog med socialnimi partnerji. Ta skupni napor bi moral odražati nove odnose, ki

jih na delovno mesto uvaja spreminjanje okolja.

Natančnejša obravnava teh zadev presega obseg pričujočega poročila. Skupina želi poudariti, da se Evropa mora spremeniti in da je izraba priložnosti v našem interesu. Informacijska infrastruktura se lahko izkaže kot izredno sredstvo, ki služi evropskemu prebivalstvu in izboljša našo družbo s polnim odražanjem izvornih in pogosto enkratnih vrednot, ki podpirajo naše življenje in mu dajejo pomen.

V skupnem seštevku bosta dodana vrednost, ki jo bodo prinesla nova orodja, in celotna uspešnost informacijske družbe odvisni od vložka posameznikov in skupin. Prepričani smo, da bodo Evropejci ta izziv sprejeli.

Čas nas priganja

Zakaj taka nuja? Ker so konkurenčni dobavitelji omrežij in storitev z drugih kontinentov vse bolj aktivni na naših trgih. Prepričani so, kakor moramo biti tudi sami, da bo evropskim dobaviteljem tehnologij in storitev manjkalo komercialne vzpodbude za osvojitve tržnega deleža na svetovnem trgu, če bodo zamujali s ponudbo. Naša podjetja se bodo selila na bolj privlačne lokacije za poslovanje. Naši izvozniki bodo izhlapeli. Dokazati jim moramo, da se motijo.

Plima nikogar ne čaka in tu je revolucionarni val, ki premika gospodarsko in družbeno dogajanje. Pohiteti moramo. Vsaj tiste običajne evropske skrbi nimamo, da bi morali koga dohiteti. Na nekatera področja smo se dobro postavili, na drugih moramo storiti še več - vendar to velja tudi za druge države v svetovni trgovini.

Že med urugvajskim krogom pogajanj GATT se je pokazalo, kako pomemben je ta sektor. Njegova pomembnost pa bo sčasoma še večja.

Ne bi smeli biti skeptični glede svojih možnosti za uspeh. Imamo velike tehnološke, podjetniške in ustvarjalne sposobnosti. Vendar je širjenje informacij še vedno preveč omejeno in predrago, kar bi s spremembo predpisov lahko hitro rešili.

Javna zavest o novih tehnologijah je bila doslej omejena. To se mora spremeniti. Pozornost politikov temu področju je preveč nestalna. Zasebni sektor pa pričakuje novo spodbudo.

Delovni načrt

To poročilo izkazuje našo vizijo informacijske družbe in koristi, ki jih bo prinesla našim državljanom in ekonomskemu subjektom. Kaže na področja, na katerih bi morali nujno nekaj podvzeti, da bi lahko začeli tržno usmerjen prehod v novo dobo, in na subjekte, ki nas lahko popeljejo tja.

V skladu z zahtevami mandata Sveta zagovarjamo delovni načrt, ki naj temelji na posebnih pobudah

vključevanja javnega in zasebnega sektorja v partnerstvo. Njihov cilj naj bi bil, stimulirati trg, s čimer bi hitro dosegli kritično maso.

V tem sektorju bodo gonilna sila zasebne investicije. Resnične ovire za tak razvoj so monopolistična, protikonkurenčna okolja. Tu je položaj popolnoma različen od položaja pri drugih infrastrukturnih investicijah, na primer pri transportu, kjer so javna sredstva še vedno bistvena.

Ta sektor se hitro razvija. Poganjal ga bo trg, ki bo odločal o zmagovalcih in poražencih. Če upoštevamo moč in prodornost te tehnologije, gre za svetovni trg.

Glavna naloga vlade je zaščititi konkurenčne moči in zagotoviti močno in trajno politično podporo informacijski družbi, da bi povpraševanje lahko financiralo rast na tem kakor tudi na drugih področjih.

S sprejemom naše vizije lahko vsi tisti, ki v Evropi odločajo, neskončno povečajo možnosti za obnovo našega gospodarskega in družbenega razvoja.

Širjenje trga v evropski informacijski družbi

Informacija učinkuje kot multiplikator, ki napolni z energijo vsak gospodarski sektor. Trg bo oblikoval cene za široko paleto novih informacijskih storitev in uporabniških rešitev:

- od dragih storitev, katerih ceno odtehtajo njihove koristi, do poceni produktov, namenjenih množični uporabi;
- od storitev podjetjem, prirejenih potrebam posameznega uporabnika, do standardiziranih paketov, ki se bodo množično prodajali po nizki ceni;
- od storitev in uporabniških rešitev, ki uporabljajo obstoječo infrastrukturo, naprave in opremo (telefonske in kableske televizijske mreže, radijske oddajne sisteme, osebne računalnike, laserske gramofone in navadne televizorje) do tistih, ki jih bodo omogočale nove tehnologije, n. pr. integrirani širokopasovni kanali, ko bodo na razpolago.

Poslovne priložnosti

Velika in majhna podjetja in usposobljeni uporabniki so že med prvimi pri izkoriščanju novih tehnologij za dvig učinkovitosti upravljalnih in proizvodnih sistemov. In še radikalnejše spremembe organizacije poslovanja in metod so na poti.

V poslovnih krogih v Evropi se teh trendov in priložnosti še zmeraj manj zavedajo kakor v Združenih državah. Podjetja še ne izkoriščajo v celoti možnosti za interno reorganizacijo in za prilagajanje razmerij z dobavitelji, pogodbeniki in strankami. Še veliko povpraševanja ne najde prave ponudbe.

Na poslovnem področju je telekonferenca dober primer poslovne aplikacije, ki jo je vredno pospeševati, medtem ko se po vsem svetu vlaga precej napora v izpopolnjevanje trgovanja na daljavo in elektronskega izmenjavanja dokumentov (EDI).

Oboje ponuja take časovne in stroškovne prednosti v primerjavi s tradicionalnimi načini, da bodo ljudje veliko rajši uporabljali elektronske postopke. Po nekaterih ocenah je obdelava elektronskega naročila desetkrat cenejša kot varianta s papirjem, pri čemer je sporočilo po elektronski pošti (e-mail) hitrejše, bolj zanesljivo in lahko prihrani 95 % stroškov za telefaks.

Priložnosti za majhna in srednje velika podjetja

Čeprav 12 milijonov evropskih manjših (Small and Medium size Enterprises, SME) po pravici obravnavamo kot hrbtnico evropskega gospodarstva, bi morala bolje upravljati z informacijskimi in poslovnimi viri.

Povezana bi morala biti z lahko dostopnimi, stroškovno učinkovitimi omrežji, ki zagotavljajo informacije o proizvodnih in tržnih novostih. Konkurenčnost celotne industrije bi bila boljše, če bi bili odnosi z velikimi družbami zgrajeni na novih tehnologijah.

Povezave po omrežjih z univerzami, raziskovalnimi ustanovami in laboratoriji bi še povečale njihove možnosti, ker bi pomagale ozdraviti kronični deficit razvoja in raziskav (R&R). Računalniške mreže bodo razen tega zmanjšale izoliranost podjetij v manj razvitih evropskih področjih, jim pomagale izpopolniti proizvode in razširiti trge.

Priložnosti za potrošnike

Pričakujemo, da bo na trgu množica storitev - od bančnih storitev od doma in kupovanja na daljavo do skoraj neomejene izbire zabave po želji.

V Evropi se utegnejo tako kakor v Združenih državah pojaviti masovni uporabniki kot ena od glavnih gonilnih sil za informacijsko družbo. Ameriška izkušnja že kaže, da se razvojni trgi soočajo s številnimi ovirami in negotovostmi.

Zaradi visokih začetnih stroškov novih plačljivih video zabavnih storitev in cene potrebne opreme kakor tudi drage napeljave optičnih vlaken do doma, se bo trg masovnih porabnikov lažje razširil, če bodo zabavne storitve del širšega paketa. Le-ta lahko vsebuje tudi informativne podatke ter trženje in kupovanje na daljavo. Tako plačljive sprotne (on-line) storitve kot obstoječa satelitska in telefonska infrastruktura se lahko v prvi fazi uveljavijo prav na trgu široke potrošnje.

V tem trenutku je ta trg v Evropi še vedno v zametkih in verjetno je, da bo za razvoj potreboval

dlje časa kakor v Združenih državah. Tam je več kakor 60 % gospodinjstev priključenih na kabelske sisteme, ki lahko prenašajo tudi tekstovne in podatkovne storitve. V Evropi je podobno opremljenih le 25 % in ta številka skriva velike razlike med državami, na primer Belgijo (92 %) in Grčijo (1 - 2 %).

Še en statistični podatek: v Združenih državah je 34 osebnih računalnikov na sto prebivalcev. Evropski podatek je v povprečju 10 računalnikov na sto prebivalcev, čeprav je na primer Združeno kraljestvo z 22 računalniki na sto prebivalcev bližje ameriškem podatku o širjenju računalnikov.

Pomanjkanje razpoložljivih informacijskih storitev in slabo poznavanje računalnikov bi se torej v Evropi lahko pokazala kot oviri. Telekomunikacijska omrežja so sicer primerljiva po velikosti in pokrivanju področij, zaostajajo pa v smislu uporabe. Ta omrežja lahko sicer nastopajo kot osnova za prve storitve, kljub temu pa bo potrebno vzpodbujati uporabniške rešitve.

Ni treba, da bi takšne osnovne slabosti zaustavile napredek. Evropski tehnološki uspeh z računalniškimi laserskimi diski (CD-ROM) in laserskimi ploščami (CD-I) bi bil lahko v prvih letih formiranja informacijske družbe osnova za razvoj samostojnih uporabniških programov in storitev. Storitve na diskih imajo znaten izvozni potencial, če se bo evropski audio-vizualni industriji posrečilo postaviti po robu sedanji ameriški prevladi.

Kar zadeva trg, ponuja francosko omrežje Minitel ohrabrujoč primer, da so evropski porabniki pripravljene kupovati informacije in transakcije na zaslonu, če je cena pristopa prava. Minitel doseže skoraj 30 milijonov zasebnih in podjetniških naročnikov preko šest milijonov majhnih terminalov in obsega okrog 15.000 različnih storitev. S tem, da je pospešil poslovno učinkovitost in konkurenčnost,

je posredno in neposredno ustvaril mnogo novih delovnih mest.

V Združenem kraljestvu je značilna uspešnost programa Homestead, ki ga je podprla družba, prav tako tudi visoko uspešno lansiranje (ameriškega) kabelskega kanala, rezerviranega za kupovanje na daljavo.

V Združenih državah pa, kjer je trg široke potrošnje bolj razvit, se utegneta prebiti video povpraševanje (video-on-demand) in kupovanje od doma kot najbolj priljubljeni storitvi.

Priložnosti audiovizualne industrije

Naš največji temeljni problem sta finančna in organizacijska slabost evropske programske industrije. Kljub ogromnemu bogastvu evropske dediščine in potencialu naših ustvarjalcev večina programov in delnic pridobljenih pravic ni v evropskih rokah. Hitro rastoči evropski domači trg lahko omogoči evropski industriji razvoj domače baze in izkoriščanje povečanih priložnosti za izvoz.

Jezikovna razdrobljenost trga se je dolgo zdela kot slabost za evropsko zabavno in audiovizualno industrijo, še posebej zato, ker angleščina močno prevladuje na svetovnem trgu - kar je posledica ameriške vodilne vloge v proizvodnji in, kar je pomembno, v trgovini. To vodstvo, ki se začne s kinematografijo in nadaljuje s televizijo, se utegne prenesti na nova audiovizualna področja. Ko pa bodo produkti uporabnikom lahko dostopni, bo več priložnosti za izražanje mnogoterosti kultur in jezikov, česar je v Evropi obilo.

Evropska audiovizualna industrija je razen tega preobremenjena s predpisi. Nekaj jih bo kmalu povsem zastarelih z razvojem novih tehnologij, kar bo hromilo razvoj dinamičnega evropskega trga.

Za spodbudo diskusije o novih izzivih je komisija pripravila Zeleno knjigo o audiovizualni industriji.

2. REVOLUCIJA, KI JO POGANJA TRG

Prelom s preteklostjo

Skupina je prepričana, da tehnološki napredek in razvoj trga pomenita za Evropo nujnost preloma s politikom, ki temelji na načelih iz časa pred prihodom informacijske revolucije.

Pri nastajanju novih trgov je ključnega pomena potreba po spremembi v predpisih, ki bo dopuščala polno konkurenco. To bo osnovni pogoj za mobi-

lizacijo zasebnega kapitala, potrebnega za inovacijo, rast in razvoj.

Novi trg potrebuje za pravo delovanje opremljenost vseh subjektov za uspešno udeležbo ali da vsaj ne bi startali z večjim zaostankom. Vsi morajo biti sposobni delovati po jasnih pravilih znotraj enega samega, poštenega in konkurenčnega okvira.

Skupina priporoča državam članicam, naj pospešijo že začete procese liberalizacije telekomunikacijskega sektorja tako, da:

- odprejo konkurenčne infrastrukture in storitve, ki so še monopolna področja
- odstranijo nekomercialna politična bremena in proračunske omejitve, naložene telekomunikacijskim podjetjem
- izdelajo jasne vozne rede in roke za uvedbo praktičnih ukrepov za doseg teh ciljev.

Konec monopola

To velja tako za telekomunikacijska podjetja kakor tudi za druge. Danes je splošno priznano kot potrebno in zaželeno, naj se odstranijo njihova politična bremena, naj se tarife prilagodijo in naj se ustvari ustrezen regulativni okvir. Niti poslovanje podjetij, katerih status se je v bližnji preteklosti že spremenil, ni povsem ustrezno.

Monopole je mogoče ukiniti. V prihodnosti naj vsa pooblaščenca javna podjetja prevzamejo delež odgovornosti za javne storitve (npr. splošna obveza za storitve in zagotavljanje enakega pristopa do omrežij in storitev).

Konkurenčno okolje zahteva naslednje:

1. *Naj se telekomunikacijski operatorji razbremenijo političnih omejitev kot so*
 - sofinanciranje javnih funkcij;
 - eksterno raziskovanje in razvijanje;
 - prispevki za urejanje prostora;
 - obremenitev z odgovornostjo za vsesplošne storitve;
2. *Pravilen zakonski okvir, ki bo omogočal*
 - oblikovanje in zaščito konkurence na trgu
 - predvidljivo okolje, ki bo omogočilo strateško načrtovanje in investiranje;
3. *Prilagoditev tarif.*

Usposabljanje trga

Skupina priporoča ustanovitev organa na evropski ravni, katerega pooblastila bodo zahtevala takojšnjo obravnavo.

Skupina je identificirala naslednje cilje in priporočila za uspešno delovanje trga:

Razvoj na področju zakonske ureditve:

Za zagotovitev hitrega razvoja učinkovite evropske informacijske infrastrukture in storitev je treba na evropski ravni opredeliti in vzpostaviti minimalno potrebno zakonodajo. Takoj je potrebno posvetiti pozornost pooblastilom organa, ki bo odgovoren za uveljavitev te zakonodaje.

Zadeva je nujna zaradi prevladujočih pogojev na trgu, kjer je očitno potrebno, da se kakor hitro mogoče formulirajo nova "pravila igre", tako da se bo trg lahko pripravil na novi način poslovanja. Potem naj bi dobili priložnost vsi, ki se bodo hoteli okoristiti iz teh prizadevanj.

Omenjeni organ bo moral obravnavati:

- ureditev tistih področij delovanja, ki jih je treba zaradi njihove narave, ki zadeva vso Evropsko unijo, obravnavati na ravni Evrope, na primer licenciranje, prepletanje omrežij, kjer in kadar je potrebno, upravljanje omejenih deljenih virov (kot so dodeljevanje radijskih frekvenc, šifracija naročnikov), ter svetovanje zakonodajnim organom držav članic v splošnih zadevah
- enotno temeljno zakonodajo, ki bi veljala za vse subjekte, kar bi pomenilo odstranitev neenakih pogojev za nastop na trgu in zagotovilo, da bi pogoje za pristop do omrežij in uporabo storitev narekovali načeli preglednosti in enakih ugodnosti, dopolnjeni s praktičnimi pravili za reševanje nesporazumov in za hitro pomoč pri uveljavljanju zlorabe.

Povezovanje in interakcija

Za razvijanje informacijske infrastrukture, ki jo potrebuje informacijska družba, sta bistveni dve lastnosti: prva je brezšivno prepletanje omrežij, druga pa sposobnost povezanega delovanja storitev in rešitev.

V preteklosti so se države odločale za povezovanje državnih telefonskih omrežij in to je imelo za posledico nekaj sto milijonov naročniških priključkov po vsem svetu. Podobna politična odločenost in ustrezen napor bosta potrebna za vzpostavitev bolj kompleksnih informacijskih infrastruktur.

Povezovanje omrežij in storitev ter uporabniških rešitev priporočamo kot prioritna cilja Evropske unije.

Pravi izziv je v povezavah raznovrstnih načinov prenosa (npr. fiksna omrežja in mobilna in satelitska omrežja) in osnovnih storitev (npr. digitalno omrežje za integrirane storitve - ISDN). Položaj monopolnih subjektov na teh hitro razvijajočih se področjih je zdaj že omajan.

Telekomunikacijska podjetja morajo brez odlašanja priti do skupnih komercialnih odločitev, da bi omogočili hitro širitev osnovnih evropskih telekomunikacijskih storitev. To bi izboljšalo njihov konkurenčni položaj glede na neevropske ponudnike na trgu.

Evropska informacijska družba se nam kaže iz več

različnih vidikov. Evropska infrastruktura se razvija v vse tesnejšo pajčevino omrežij, splošnih storitev, računalniških programov in opreme, katerih razvoj, distribucija in vzdrževanje zaposlujejo množico virov širom sveta.

V učinkoviti informacijski infrastrukturi, ki je v ekspanziji, bi morale take komponente delovati vzajemno.

Sestavljanje raznih delov tega zapletenega sistema, kar naj bi uresničilo izziv povegljivosti delovanja, bi bilo brez jasnih dogovorov nemogoče. Takšni dogovori so standardi.

Ključno vlogo pri graditvi evropske informacijske infrastrukture bodo imeli standardi za odprte sisteme (Open Systems Standards - OSI).

Ustanove za standardizacijo imajo sicer spoštovanja vredne izkušnje pri ustvarjanju evropskih standardov, vendar postavlja standardizacijski proces, kakršen je danes, številne pomisleke glede skladnosti z namenom, zaradi pomanjkljivega sodelovanja in določanja prioritet brez upoštevanja trga.

Potrebni so ukrepi na treh različnih ravneh:

- na ravni tržnih subjektov, javnih porabnikov in investitorjev:
Sledč uspešnem primeru digitalne mobilne telefonije GSM bi lahko tržni subjekti (industrija, telekomunikacijska podjetja, uporabniki) podpisali memorandume o sporazumu, kjer bi določili specifikacije za potrebe posebnih rešitev. Te specifikacije bi bile začetni podatek pristojnemu standardizacijskemu telesu. Tak tip mehanizma bi se ustrezno odzival potrebam trga.
Podjetja, javni porabniki in investitorji bi morali za zagotavljanje in uporabo informacijskih storitev usvojiti poenotene rešitve, ki slonijo na standardih za odprte sisteme, s čimer bi dosegli globalno povezovanje v delovanju.
- na ravni evropskih standardizacijskih teles:
Le-ta bi morala spodbujati k določanju prioritet, utemeljenih s tržnimi zahtevami, in k opredeljevanju javno razpoložljivih specifikacij, ki bi izhajale iz zahtev trga in bi bile primerne za hitro pretvorbo v standarde (npr. po hitrih postopkih)
- na ravni Evropske unije:
Evropsko standardizacijsko politiko bi morali revidirati v smislu zgornjih ugotovitev. Kadar trg ne prinaša sprejemljivih tehničnih rešitev za doseg enega od ciljev Evropske unije, bi morali najti mehanizem za izbor ali oblikovanje ustreznih tehnologij.
Propagirati in ščititi bi bilo treba povezovanje v delovanju po vsem svetu.

Skupina priporoča revizijo evropskega standardizacijskega procesa z namenom, da bi pospešili njegovo hitrost in odzivnost na trge.

Nujno ukrepanje za prilagoditev tarif

Zmanjšanje mednarodnih ter medkrajevnih tarif in tarif za najete linije bo sprožilo ekspanzijo uporabe infrastruktur, ustvarjalo dodatne prihodke, hkrati pa dalo pomemben impulz osnovnim storitvam in inovativnim programskim rešitvam.

V večini primerov izhaja sedanje nezadovoljivo stanje na področju tarif iz monopolnega položaja telekomunikacijskih podjetij in obilice hkratnih političnih omejitev.

Uvedba konkurenčnega položaja pri zagotavljanju storitev in infrastruktur implicira to, da bodo telekomunikacijska podjetja sposobna prilagajati svoje tarife glede na tržne pogoje. Vsklajevanje mednarodnih in medkrajevnih tarif je pomemben korak v tem procesu.

Skupina priporoča nujno usklajevanje tarif za mednarodne, medkrajevne povezave in najete linije, da bi jih znižali na raven, kot veljajo v drugih, naprednih industrijskih državah.

Prilagajanje tarif naj spremlja enakopravna delitev javnih storitev med telekomunikacijskimi podjetji.

Dva elementa naj spremljata proces:

- telekomunikacijska podjetja je potrebno osvoboditi vseh proračunskih omejitev, ki jih nalaga politika;
- bremena zagotavljanja univerzalnih storitev naj bodo pravično in enakovredno razdeljena med vsemi pooblaščenimi podjetji.

Rast do kritične mase

Tržni segmenti, ki slonijo na novih informacijskih infrastrukturah, ne morejo prinesiti ustreznega donosa naložbe brez določene ravni povpraševanja. V večini primerov že sama konkurenca ne bo zagotovila potrebne mase ali pa jo bo ustvarila prepočasi.

Za doseg tega cilja je potrebnih več ukrepov:

- vzpodbujati je treba sodelovanje med konkurenti, da bi se na posebnih tržnih področjih ustvarila potrebna velikost in zagon. Že omenjeni memorandumi so tipičen primer, kako pozitiven je lahko tak pristop
- sporazum med javnimi upravami s ciljem izdelati skupne zahteve in specifikacije ter zavezanost, da jih bodo uporabljale pri javnih naročilih na državni in evropski ravni
- obširno reklamiranje in uporaba obstoječih in nastajajočih evropskih omrežij in storitev

- akcije osveščanja, usmerjene k javnim upravam, manjšim podjetjem in izobraževalnim ustanovam.

Skupina priporoča pospeševanje javnega osveščanja. Posebno pozornost bi bilo potrebno posvetiti manjšim podjetjem, javni upravi in mlajšim generacijam.

Ob tem mora biti vsakdo, ki je vključen v graditev informacijske družbe, zmožen prilagoditi strategije in kovati zaveznitva, ki ga bodo usposobila, da bo prispeval k splošni rasti na tem področju in od nje tudi prejemal.

Zagotovitev svetovne dimenzije

Skupina priporoča, naj odprtost evropskih trgov najde svoj drugi pol v trgih in omrežjih drugih delov sveta. Ustrezni koraki, ki bi zajamčili enak pristop, so za Evropo odločilnega pomena.

Ker so v pogojih odprtega trga informacijske infrastrukture brez meja, ima informacijska družba v bistvu globalno dimenzijo.

Ukrepi, ki jih zagovarja to poročilo, bodo pripeljali v resnično odprta okolja, kamor je pristop na voljo vsem subjektom. Ta odprtost bi morala najti drugi pol v trgih in omrežjih drugih regij sveta. Očitno je za Evropo vrhunskega pomena, da bi naredila ustrezne korake, ki bi jamčili enak pristop.

K pozitivnemu izidu

Prej orisane reakcije na izzive, ki jih postavlja odpiranje informacijske družbe, bodo pozitivne za vse,

3. NAČRT UKREPOV

Obenem z delovanjem, ki je potrebno za oblikovanje odprte, konkurenčne in tržno usmerjene informacijske družbe, se bomo morali soočiti s številnimi političnimi vprašanji. Neusklajene državne zakonodajne reakcije so realna nevarnost za fragmentacijo trga.

Tu gre za dva različna niza vprašanj in problemov: eden se nanaša na podjetniško skupnost, drugi pa bolj na posameznike in informacijsko družbo s posebnim poudarkom na zasebnosti.

Ko gremo v informacijsko družbo, se na evropski ravni zahteva zakonodajna ureditev na ključnih področjih kot so intelektualna lastnina, zasebnost in lastništvo nad mediji, če naj se maksimirajo koristi enega samega trga za vse subjekte. Samo velikost evropskega trga zadošča za opravičilo potrebnega

ki se vključujejo v njihovo ustvarjanje in uporabo.

Telekomunikacijska, kabelska in satelitska industrija bo lahko popolnoma izkoristila tržne priložnosti, ki se bodo zdele primerne, in na tak način povečala svoj tržni delež.

Ponudniki storitev in zabavna industrija bodo lahko ponudili inovativne produkte po privlačnih cenah.

Prebivalci in uporabniki bodo imeli koristi od širšega spektra storitev, ki si bodo konkurirale.

Dobavitelji telekomunikacijskih naprav in programskih produktov bodo doživljali ekspanzijo trga.

Države, ki so že izbrale hitrejšo liberalizacijo, doživljajo hitro rastoče domače trge, ki nudijo industriji, ponudnikom storitev in industriji nove priložnosti. Cena, ki jo bodo morale plačati druge za počasnejši tempo liberalizacije, bosta močnejši izziv bolj dinamičnih tujih podjetij in manjši domači trg. Čas se izteka. Če ukrepanja ne bomo pospešili, bodo mnoge koristi nastopile pozno ali nikoli.

Bistveno priporočilo skupine je, naj vlade podpirajo pospeševanje liberalizacije s tem, da izdelajo jasne rokovnike in postavijo roke za praktične ukrepe za doseg tega cilja.

V tem kontekstu vsebuje resolucija Sveta Evrope iz leta 1993 koristne napotke. Vlade bi morale še pred roki, ki so v njej navedeni, kar najbolje izrabiti v njej vgrajeno prilagodljivost, da bi lahko izrabile priložnosti odpirajočega se konkurenčnega trga. Pospešiti bi morale možnost konkurence pri infrastrukturi in tistih storitvah, ki so še vedno na monopolnih področjih, in morale bi odstraniti politična bremena, ki jih nosijo telekomunikacijska podjetja.

financiranja visoko sposobnih transevropskih informacijskih omrežij.

Naš ključni cilj mora biti torej apliciranje načela svobodnega pretoka vsega blaga in storitev na enem samem trgu v dobro vseh Evropejcev.

Informacijska družba je globalna. Skupina zato priporoča, naj ukrepi Evropske unije merijo na vzpostavitev skupnega in dogovorjenega zakonskega okvira za zaščito pravic intelektualne lastnine, zasebnosti in zaščite informacij v Evropi in, kjer je treba, tudi v mednarodnem merilu.

Zaščita pravic intelektualne lastnine

Medtem, ko obstaja mnogo informacij, ki so v javni domeni, obstajajo tudi informacije, ki vsebujejo dodano vrednost, nad katero obstaja lastništvo in jih

je treba zaščititi s pomočjo uveljavljanja pravic intelektualne lastnine. Te pravice so pomemben dejavnik pri razvijanju konkurenčne evropske industrije na področju informacijske tehnologije in na splošno na mnogih področjih industrije in kulture.

Kreativnost in inovacija ste dve najpomembnejši vrednostni postavki Evropske unije. Njuna zaščita mora ostati med prednostnimi nalogami, na osnovi uravnovešenih rešitev, ki ne zavirajo delovanja tržnih sil.

Globalna narava storitev, ki bodo razpoložljive prek informacijskega omrežja, pomeni, da bo morala biti Evropska unija udeleženka v mednarodnih ukrepih za zaščito intelektualne lastnine. Če bodo pravni sistemi v različnih delih sveta delovali po neskladnih načelih, ki dovoljujejo, da se jih obide, ali pa ustvarjali zakonsko negotovost, bodo nastopile resne težave.

Skupina je prepričana, da je treba zaščito intelektualne lastnine razširiti v skladu z novimi izzivi globalizacije in multimedijev in da mora ostati med prednostnimi nalogami na evropski in mednarodni ravni.

Na globalnem trgu informacij morajo biti dogovorjena skupna pravila, ki jih morajo uveljavljati vsi. Evropa ima izvirni interes za jamstvo, da bo zaščita intelektualnih pravic deležna polne pozornosti in visoke ravni zaščite. Še več, ko bo tehnologija napredovala, bodo z vsemi zainteresiranimi stranmi, s ponudniki in z uporabniškimi skupnostmi, potrebna redna posvetovanja v svetovnem merilu.

Pobude, kakor je predlagana Direktiva o zakonski zaščiti elektronskih podatkovnih baz, ki so v Evropi že v teku, bi se morale prioritarno dopolnjevati.

Medtem bo treba za stimulacijo in razvoj novih multimedijskih proizvodov ponovno pregledati vse obstoječe državne in evropske režime predpisov, da bi videli, ali ustrezajo novi informacijski družbi. Kjer bo potrebno, bo moralo priti do prilagajanja.

Zlasti lahkota, s katero je mogoče digitalizirane podatke prenašati, z njimi manipulirati in jih adaptirati, zahteva rešitve, ki varujejo sposobne ponudnike. Obenem pa bosta prilagodljivost in učinkovitost pri pridobivanju dovoljenj za uporabo izdelkov prvi pogoj za dinamično evropsko in multimedijsko industrijo.

Zasebnost

Ko bo izkoriščen potencial novih tehnologij za posredovanje - tudi prek državnih meja- in obdelovanje podrobnih informacij o posameznikih iz podatkovnih, glasovnih in slikovnih virov, bodo

zahteve za zaščito zasebnosti upravičeno naraščale. Brez pravne varnosti v vsej Evropski uniji bo pomanjkanje zaupanja potrošnikov zagotovo spodkopalo hiter razvoj informacijske družbe.

Evropa je v svetu vodnica pri varovanju temeljnih pravic posameznika glede na obdelavo osebnih podatkov. Uporaba novih tehnologij potencialno načinja zelo občutljiva področja kot n.pr. tista, ki imajo opraviti s podobami posameznikov, z njihovim gibanjem in obnašanjem. Ob upoštevanju tega je lahko mogoče, da bo večina držav članic na razvoj reagirala z uporabo zaščite vključno s nadzorom pretoka novih tehnologij in storitev prek meja.

Neenake ravni zakonskega varovanja zasebnosti ustvarjajo nevarnost, da bi države zaradi zaščite osebnih podatkov omejile prost pretok širokega izbora novih storitev med državami članicami.

Skupina je prepričana, da bo brez zakonske, vse Evropske unije obsegajoče zaščite, pomanjkanje zaupanja potrošnikov spodkopalo hiter razvoj informacijske družbe. Glede na pomen in občutljivost vprašanja zasebnosti se zahteva nagla odločitev držav članic o direktivi za določitev splošnih načel zaščite podatkov, ki jo je predložila komisija.

Elektronska zaščita (enkripcija), zakonska zaščita in varnost

Kodiranje bo postalo vedno bolj pomembno za podporo razvijanja plačljivih storitev. Kodiranje bo omogočilo, da bodo storitev deležni le tisti, ki jih bodo plačevali. Poskrbelo bo tudi za zaščito proti temu, da osebni podatki ne bi odtekali v javno domeno.

Mednarodna harmonizacija bi trgu pomagala, če naj vodi k standardnemu sistemu enkripcije podatkov. Pristop z omejitvami bi omogočil pošteno in odprto konkurenco, ki je v interesu porabnikov in ponudnikov storitev.

Enkripcija je posebno pomembna za trgovanje na daljavo, ki zahteva absolutna jamstva v zadevah, kot so celovitost podpisov in teksta, neoporečno označevanje datuma in časa prejema in mednarodna pravna veljavnost.

Vendar bosta naraščajoča uporaba in razvoj enega samega sistema enkripcije povzročila, da se bo vdiranje v računalnike z namenom izogniti se plačilu ali omejevanju zasebnosti še bolj izplačalo. Brez pravnega ozadja, ki bi zavarovalo ponudnike storitev proti vdiranju v njihov enkripcijski sistem, bo obstajala nevarnost, da ne bodo sodelovali pri razvoju novih storitev.

Skupina priporoča pospešitev razvoja elektronskega in zakonskega varovanja ter zaščite na evropski ravni.

Po drugi strani pa utegnejo oblasti potrebovati moč za preboj enkripcije za potrebe boja proti kriminalu in zaščite državne varnosti.

Na državni ravni se izkaže odgovor na to in na vdiranje v računalnike kot povsem nezadosten, ker komunikacije segajo prek državnih meja in ker načela skupnega trga prepovedujejo ukrepe, kakor je prepoved uvoza naprav za dekodiranje.

Zato je potrebna rešitev na evropski ravni, ki bo dala globalni odgovor na vprašanje varovanja kodiranih signalov in zaščite. Na načelih skupnega trga zasnovana rešitev bi ustvarila pariteto pogojev za varovanje kodiranih storitev in zakonskega okvira za razvijanje novih tovrstnih storitev.

Lastništvo nad mediji

Poleg nadzora lastništva zaradi preprečevanja zlorabe monopola ima večina držav uredbe o lastništvu enega in/ali več medijev, da se ohranita pluralizem in svoboda izražanja.

V praksi so te uredbe lepljenka nekonsistentnosti, ki trg sprevrtajo in ga drobijo. Take uredbe ovirajo podjetja pri izkoriščanju priložnosti, ki jih ponuja skupni trg, posebej na področju multimedijev, in bi jih lahko ogrozile glede na neevropsko konkurenco.

V sedanjih okoliščinah obstaja nevarnost, da bi v odgovor na nove probleme in izzive, ki jih postavlja informacijska družba, vsaka država sprejela čisto državno zakonodajo. Nujna je potrebno posvetiti pozornost vprašanju, kako se izogniti takemu izpodkopavanju mednarodnega trga in omogočiti učinkovite predpise za zaščito pluralizma in konkurence.

Zaradi globalnosti informacijske družbe in njene značilnosti, da sega prek državnih meja, bodo predpisi na evropski ravni bistveni. Evropska unija bo morala voditi pri odpravljanju globljih neskladij v zakonodaji. Na tak način bo krepila pravno varnost, ki je življenjskega pomena za globalno konkurenčnost evropske medijske industrije.

Skupina je prepričana, da bi morali takoj posvetiti pozornost vprašanju, kako se je mogoče izogniti državnim zakonodajam o lastništvu medijev, ki ruši skupni trg. Za zaščito pluralizma in konkurence bi morali uveljaviti učinkovite predpise.

Vloga konkurenčne politike

Konkurenčna politika je ključni element evropske

strategije. Posebej pomembna je za utrditev enotnega trga in za pridobivanje zasebnega kapitala, ki je potreben za rast evropske informacijske infrastrukture.

Področja informacijske družbe so obdana z intenzivnimi pritiski za globalizacijo. Nanje vplivajo evropska in neevropska podjetja, ki delujejo znotraj Evropske unije. Kjer je primerno, je treba za ocenjevanje evropskih konkurenčnih vprašanj, kot so tržna moč, skupna vlaganja in zaveznitva, raje uporabljati pojmovanje o globalnem namesto o evropskem trgu.

Cilj ne bi smel biti zamrznitev nekih obstoječih predpisov, temveč vzpostavitev postopkov in politik, s katerimi bi se eksplozivna dinamika tega sektorja lahko pretvorila v večje možnosti za bogastvo in ustvarjanje delovnih mest.

Kakor drugi poslovni subjekti morajo biti podjetja, ki so vključena v ponudbo tehnologij in storitev, zmožna prilagajati svoje strategije in kovati zaveznitva, ki jim bodo omogočila, da prispevajo k splošni rasti sektorja v okviru konkurenčne politike in se od nje tudi okoristijo.

Konkurenčna politika je ključni element evropske strategije. Skupina priporoča, naj novi predpisi o konkurenci odražajo realnost novo nastajajočih globalnih trgov in hitrost sprememb v okolju.

Tehnologija

Današnja evropska tehnološka baza je zadostna za takojšen zagon rešitev, ki jih predlaga to poročilo. Osredotočiti se morajo na realistične sisteme v ustreznih meri, da bo mogoče ugotoviti vrednost storitev, ki jih nudijo uporabnikom, in ovrednotiti ekonomsko izvedljivost novih informacijskih sistemov.

Za dokončno uvedbo, ki bo sledila tem preizkušnjem, se bodo morale nove tehnologije še razviti. Predvsem se bosta morali izboljšati uporabnost in stroškovni vidik, posledice masovne uporabe pa bi morali še globlje raziskati.

Raziskovalne programe Evropske unije in držav članic, zlasti pa Četrty okvirni program (Fourth Framework Programme), bi morali voditi ob upoštevanju tržnih zahtev. Tehnične cilje in roke projektov bi morali določati z ustreznim vključevanjem uporabnikov.

4. GRADNIKI INFORMACIJSKE DRUŽBE

Komunikacijski sistemi skupaj s sodobnimi informacijskimi tehnologijami so ključni za informacijsko družbo. Omejitve časa in razdalje so odstranila omrežja (npr. telefonska, satelitska, kabelska), ki prenašajo podatke, bazične storitve (npr. elektronsko pošto, interaktivni video) in uporabniški programi (npr. učenje na daljavo, delo na daljavo) za posebne namene skupinskega dela.

Priložnost za Evropsko unijo - krepitev obstoječih omrežij in pospeševanje ustvarjanja novih

ISDN: prvi korak

Tradicionalno telefonsko omrežje spreminja značaj. Nekoč zgrajeno kot univerzalni nosilec glasu se mora danes srečevati s komunikacijskimi zahtevami sodobnega gospodarstva, ki daleč presesegajo enostavne telefonske klice.

Pomemben dosežek je digitalno omrežje za integrirane storitve ISDN. Le-to nudi prek telefonskih linij možnost prenašanja ne le glasu, temveč tudi podatkov in premikajočih se podob.

ISDN je posebno primeren za komunikacijske potrebe manjših podjetij. Dovoljuje na primer neposredno komuniciranje med dvema osebnima računalnikoma, za hiter, poceni prenos dokumentov. Delo na daljavo s pomočjo storitev ISDN je lahko privlačno za širok izbor dejavnosti. ISDN je tudi idealna podpora za učenje na daljavo.

Na skupnih standardih zasnovani EURO-ISDN je začel delovati ob koncu leta 1993. Kar nekaj evropskih držav ima vodilen položaj na tem področju, kar bi bilo treba izkoristiti.

Skupina priporočila prioriteto širitev razpoložljivosti EURO-ISDN skupaj z drugimi predlogi Komisije in znižanje tarif, kar bo spodbudilo trg.

Širokopasovne zveze: pot v multimedije

ISDN je le prvi korak. Nove multimedijske storitve, na primer visoko kvalitetna video komunikacija, zahtevajo še večjo zmogljivost. ISDN kaže pot in naslednji tehnološki val meri na multimedijski svet. To so integrirane širokopasovne komunikacije, ki nudijo priložnost za kombiniranje vseh medijev na fleksibilen način. Uvedba je mogoča s pomočjo vodilne tehnologije, ki se imenuje asinhroni prenosni način (Asynchronous Transfer Mode - ATM).

Evropska industrija in telekomunikacijska podjetja so na čelu tega tehnološkega razvoja, kar bi jim moralo prinesiti koristi.

Evropa mora razviti širokopasovno infrastrukturo ATM kot hrbtenico informacijske družbe. Multimedijske storitve, ki jih omogoča, se bodo lahko uporabljale pri delu in v prostem času vseh naših državljanov.

V mnogih evropskih državah že obstaja visoko razvita širokopasovna distribucija v obliki kabelskih in satelitskih omrežij ali pa se vsaj odpira. Uporaba zdaj že razpoložljivih zapletenih digitalnih tehnik, npr. komprimiranje slike in prenos digitalnega signala, bo brez težave omogočila, da bodo ta omrežja izpolnila večino potreb po interaktivni individualni informaciji in za uporabo v prostem času.

Za sedanje stanje sta večinoma značilni državna in regionalna iniciativa. Prvi poizkusi transnacionalnih omrežij so bili pred kratkim.

Skupina priporočila, naj Svet podpre uvajanje evropske širokopasovne infrastrukture in omogoči njeno interaktivnost z vsemi evropskimi telekomunikacijskimi omrežji, kabelskimi televizijami in satelitskimi omrežji.

Za razvoj skupne vizije ter spremljanje in lažjo izvedbo celotnega koncepta z izbiro in definicijo standardov in posebej s preizkušanjem bi morali ustanoviti Evropski širokopasovni odbor (European Broadband Steering Committee), ki bi vključeval vse relevantne dejavnike.

Mobilne komunikacije: rastoče področje

Mobilne komunikacije rastejo s hitrostjo, ki jemlje sapa. Število naročnikov mobilnih telefonov se je v zadnjih treh letih podvojilo in znaša 8 milijonov. Pri sedanji stopnji rasti jih bo v evropski uniji kmalu 40 milijonov.

Evropa postaja pomembna voditeljica v mobilnih komunikacijah s tem, da so njene standarde za digitalno komunikacijo privzeli povsod po svetu. Konkretno je GSM odličen prikaz, kako je mogoče skupno evropsko javno/zasebno iniciativo uspešno pretvoriti v tržno usmerjeno poslovanje, ki ustvarja nova delovna mesta.

V Nemčiji, državi, kjer je GSM tačas najuspešnejši, je bilo ustvarjenih 30.000 novih delovnih mest. Na osnovi podobnih domnev lahko verjamemo, da bo uvedba po vsej Evropi ustvarila več kot 100.000 novih delovnih mest.

Sateliti: razširitev področja komunikacij

Sateliti se v glavnem uporabljajo za oddajanje televizije, opazovanje zemlje in telekomunikacije. Bistvena prednost satelitov je njihovo široko geografsko pokrivanje brez potrebe po dragih zemeljskih omrežjih. Sateliti imajo veliko prednosti pri oskrbovanju poljedelskih in odmaknjenih področij z razvitimi komunikacijami.

Polno izkoriščanje satelitov se lahko doseže le z novo fazo evropske satelitske politike. Cilj bi moral biti razvoj evropskih omrežij.

Glede mobilnih in satelitskih komunikacij priporočila skupina

- **zmanjšanje tarif za mobilne komunikacije;**
- **pospeševanje GSM v Evropi in zunaj nje;**
- **vzpostavitev okvira predpisov za satelitske komunikacije;**
- **spodbujanje evropske satelitske industrije, naj razvije skupne prioritete projekte in naj aktivno sodeluje v razvoju svetovnih sistemov.**

Potrebne so nove osnovne storitve

Potrebne so nove osnovne storitve kakor elektronska pošta, prenos datotek in interaktivni mediji. Potrebna tehnologija je na razpolago. Razvijajo se nova omrežja, kot je ISDN, ki odpravljajo sedanje omejitve telefonskega omrežja.

Za take storitve sta potrebna dva osnovna elementa: nedvoumni standardi in kritična masa. Privlačnost telekomunikacijske storitve je neposredno odvisna od števila drugih kompatibilnih uporabnikov. Nova storitev ne more zares zaživeti, dokler se nanjo ne naroči dovolj uporabnikov. Ko je kritična masa enkrat dosežena, se stopnja rasti dramatično poveča, kar je primer pri INTERNETU.

INTERNET bazira na svetovnem omrežju omrežij, ki ni centralno načrtovano. Internet pravzaprav nima lastnika. Danes ima kakih 20 milijonov uporabnikov v več kot 100 državah. Omrežje nudi elektronsko pošto, diskusijske forume, izmenjavanje informacij in še veliko več. INTERNET je tako velik in raste tako hitro, da ga ne moremo prezreti. Vendar pa ima napake, ena od opaznih so problemi zaščite. Namesto da bi ostali zgolj stranke, bi morali Evropejci začeti tesno slediti razvoju INTERNETA in igrati aktivnejšo vlogo pri razvoju povezav.

Skupina priporočila nujno in vsklajeno delovanje na ravni Evrope in držav članic za pospeševanje in zagotavljanje široke uporabe standardov, osnovnih transevropskih storitev vključno z elektronsko pošto, prenosom datotek in video storitvami.

Komisija priporoča formiranje "Evropskega foruma za osnovne storitve" ("European Basic Service Forum") za pospeševanje razpoložljivosti poenotenih standardov za osnovne storitve.

Pomembne prednosti za vse gospodarstvo bi se lahko kar hitro uresničile s pomočjo razširjanja kompatibilnih osnovnih storitev po vsej Evropi.

Oznake na poti - deset načinov uporabe, ki bodo lansirali informacijsko družbo

Današnja tehnologija išče načine uporabe. Istočasno družbe iščejo rešitve za probleme na osnovi informacij.

Zmanjšanje tarif bo olajšalo ustvarjanje novih rešitev in tako premagalo današnjo nizko stopnjo izkoriščenosti kapacitet. Linije za prenos glasu delujejo na primer v povprečju 20 minut v 24 urah, medtem ko nekatera omrežja z dodano vrednostjo delujejo le z 20 % zmogljivosti.

Ceprav pa se zavedamo nujnosti sprostitve tržnih sil, večja konkurenca sama po sebi ne bo ustvarila kritične mase - ali pa jo bo ustvarila prepočasi. Samo kritična masa storitve bo dovolj močna, da bo vzpodbujala naložbe v nova omrežja in storitve.

Začarani krog ponudbe in povpraševanja lahko ustvarimo le tako, da po celi Evropi lansiramo dovolj veliko število programskih rešitev na informacijskih omrežjih in storitvah, ki bodo preizkusile trg in ustvarile kritično maso.

Demonstracijska funkcija

Pobude v obliki preizkusnih rešitev so najučinkovitejši način za reševanje počasnosti vzpona povpraševanja in ponudbe. Njihova demonstracijska vloga lahko pospeši širšo uporabo; služijo kot prvi preizkus, v katerem ponudniki uglašujejo programe po zahtevah uporabnikov in stimulirajo napredne uporabnike, ki jih je v Evropi v primerjavi z Združenimi državami še vedno relativno majhno število.

V razvoj aplikacij je treba vključiti lokalne, mestne in regionalne uprave. Mesta imajo lahko izredno pomembno vlogo pri ustvarjanju prvega povpraševanja in tudi pri zbujanju pozornosti državljanov o prednostih novih storitev. V določenih primerih lahko lokalne uprave prikažejo prednosti z nastopanjem v vlogi prvega masovnega uporabnika. Da bi bile resnično učinkovite, morajo biti take aplikacije lansirane v realno komercialno okolje, po možnosti v dejanskem merilu. Take pobude niso pilotski projekti v tradicionalnem pomenu. Njihov glavni cilj je preizkusiti vrednost, ki jo imajo za uporabnike, in ekonomsko izvedljivost informacijskih sistemov.

Kakor prikazujejo primeri na straneh, ki sledijo, je mogoče identificirati vsodbude, ki bodo hitro razvile nove aplikacije in trge, hkrati pa tudi pozitivno vplivale na ustvarjanje novih delovnih mest in poslov.

Zasebni sektor se je pripravil odzvati na potrebne spodbude.

Prioritetne uporabniške rešitve lahko glede na končne uporabnike razdelimo v dve glavni skupini:

- osebni domači trg (interaktivne in transakcijske rešitve, ki so povezane s kupovanjem na daljavo, bančništvom na daljavo, zabavo, prostim časom)

- poslovne in socialne rešitve.

Prioritetne programske rešitve bi morale doprinesiti k številnim makroekonomskim ciljem:

- krepitvi konkurenčnosti industrije in pospeševanju ustvarjanja novih delovnih mest
- pospeševanju novih oblik organizacije dela
- izboljšanju kvalitete življenja in kvalitete okolja
- odzivu na potrebe družbe in dvigu učinkovitosti in stroškovne sprejemljivosti javnih storitev.

I. DELO NA DALJAVO

Več delovnih mest, nova delovna mesta za mobilno družbo

Kaj naj bi naredili? Pospeševali delo na daljavo od doma in satelitske urade, da vozačem ne bo več treba potovati daleč na delo. Od doma se bodo lahko računalniško povezali s katerikoli profesionalnim okoljem ne glede na uporabljeni sistem.

Kdo naj naredi? Če bodo telekomunikacijska podjetja ponudila ustrezna omrežja po konkurenčnih cenah, bo zasebni sektor ustanovil nova storitvena podjetja za podporo dela na daljavo.

Kdo pridobi? Podjetja (velika in manjša) in javne uprave bodo na boljšem zaradi dviga produktivnosti, povečane fleksibilnosti, prihranka pri stroških. Široka javnost zaradi manjšega onesnaženja, manj prometnih zamaškov in zmanjšane porabe energije. Prilagodljivejši delovni pogoji bodo zlasti ugodni za tiste zaposlene, ki so privezani na dom, ljudem na odročnih lokacijah pa bo skrajševanje razdalj pomagalo ohranjevati stike.

Pomembna vprašanja? Spoprijeti se bo treba s problemi, ki izhajajo iz zmanjšanih možnosti druženja in napredovanja. Vpliv na delovno zakonodajo in socialno varnost bo treba še oceniti.

Kaj je cilj? Do konca leta 1995 ustvariti v 20 mestih pilotske centre za delo na daljavo, ki bodo vključevali vsaj 20.000 zaposlenih. Cilj je, da bi leta 1996 2 % uslužbencev delalo na daljavo in 10 milijonov do leta 2000.

2. UČENJE NA DALJAVO

Trajno izobraževanje za spreminjajočo se družbo

Kaj naj bi naredili? Propagirali centre za učenje na daljavo s pripravo učnih programov, za strokovno izpopolnjevanje in izobraževalno svetovanje, posebej prirejeno za manjša podjetja, za velike družbe in javno upravo. Sodobne tehnike učenja na daljavo bi morali razpирiti na srednje in visoke šole.

Kdo naj naredi? Če bodo na voljo ustrezne mrežne storitve po konkurenčnih cenah, bo industrija ustanovila nova podjetja - ponudnike storitev za poklicno usposabljanje. Evropska komisija bi morala podpirati standarde kvalitete za programe in tečaje in pomagati ustvarjati sprejemljivo okolje. Ponudniki iz zasebnega sektorja in javne uprave bodo na trgu učenja na daljavo ponudili interaktivne učne programe, temelječe na tehnologijah DC-I in CD-ROM, v ustreznih količinah in sprejemljivi ceni.

Kdo pridobi? Industrija (zlasti srednja in majhna podjetja) in javna uprava, ker se bodo zmanjšali stroški in torej optimalno izkoriščali skromni viri izobraževanja in usposabljanja. Zaposleni, ki morajo trajno izpopolnjevati znanje. Ljudje, privezani na dom in na oddaljenih lokacijah. Študentje, ki jim bo omogočen pristop do bolj kvalitetnega poučevanja.

Pomembna vprašanja? Potreba po vlaganju velikega napora za izobraževanje izobraževalcev in širjenje računalniške pismenosti v izobraževalnih poklicih.

Kaj je cilj? Pilotski projekti v vsaj 5 državah leta 1995. Učenje na daljavo v uporabi v vsaj 10 % manjših podjetij in javne uprave do leta 1996. Akcije za širjenje zavesti pri poklicnih združenjih in izobraževalnih oblasteh.

3. OMREŽJE ZA UNIVERZE IN RAZISKOVALNA SREDIŠČA

Povezovanje evropskih možganskih kapacitet v omrežja

Kaj naj bi naredili? Razvoj evropskega razvitega omrežja (velika pasovna širina, visoka definicija za prenos interaktivnih multimedijskih storitev) za povezavo univerz in raziskovalnih središč po Evropi s prostim pristopom do njihovih knjižnic

Kdo naj naredi? Če bodo širokopasovna omrežja in hitre linije na razpolago po konkurenčnih cenah, se bodo vključile univerze, prav tako tudi raziskovalna središča. Zasebna podjetja, majhna in velika, bi lahko povezala svoje laboratorije z univerzami in raziskovalnimi središči. Pričakujemo lahko tudi že evropsko javno mrežo knjižnic.

Kdo pridobi? Zaradi oblikovanja večjih skupin in sinergije med ustanovami se povečuje produktivnost raziskovalnega dela. Družba nasploh zaradi učinkovitejše razpršenosti raziskovalnih dosežkov in znanja.

Pomembna vprašanja? Več pozornosti zaščiti intelektualnih pravic, ko je akumulirano znanje lažje dostopno.

Kaj je cilj? Povezava 30 % odstotkov evropskih univerz in raziskovalnih središč s pomočjo razvitih komunikacijskih omrežij leta 1997. Širitev v druge evropske države, ko bo to tehnološko sprejemljivo.

4. TELEMATSKÉ STORITVE ZA SREDNJA IN MAJHNA PODJETJA

Ponovni zagon rasti in zaposlovanja v Evropi

Kaj naj bi naredili? Pospeševali najširšo uporabo telematskih storitev (elektronska pošta, prenos datotek, EDI, video konference, učenje na daljavo itn.) za evropska srednja in majhna podjetja s povezavami do javnih uprav, trgovinskih združenj, strank in ponudnikov. Med podjetji širjenje zavesti o storitvah z dodano vrednostjo in komunikacijah nasploh. Izboljšan pristop do evropskih podatkovnih omrežij.

Kdo naj naredi? Če bodo omrežja ISDN na voljo po konkurenčnih cenah, bo zasebni sektor priskrbel primerne evropske storitve z dodano vrednostjo. Lokalne oblasti, gospodarske zbornice in trgovinska združenja, ki povezujejo podjetja, bodo uvedli programe za integracijo informacijskih omrežij na lokalni in regionalni ravni. S tem bodo pospeševali predstavitev razpoložljivih storitev.

Kdo pridobi? Srednja in majhna podjetja bodo sposobna bolj enakopravno konkurirati večjim podjetjem; neenakopravnost odnosa pogodbenik - dobavitelj se bo zmanjšala. Bolj konkurenčna bodo, hitreje bodo rastle in ustvarjala bodo nova delovna mesta. Odnosi z upravo bodo preprostejši in bolj produktivni. Skupina bo pridobila glede položaja in vpliva v javnosti.

Kaj je cilj? Pristop do evropskih telematskih storitev za srednja in majhna podjetja do konca leta 1994 - 1995. 40 % manjših podjetij, ki zaposlujejo manj kakor 50 delavcev, bo uporabljalo telematska omrežja do 1996 leta. Povezava manjših podjetij z omrežji uprave naj bo prioriteta.

5. UPRAVLJANJE CESTNEGA PROMETA

Elektronske ceste za boljše kvaliteto življenja

Kaj naj bi naredili? Telematske rešitve v evropskem merilu za razvite sisteme upravljanja cestnega prometa in drugih transportnih storitev (informacije za voznike, orientacija na poti, upravljanje voznega parka, cestnine itn.).

Kdo naj naredi? Evropska, državne in regionalne uprave, uporabniške skupine in prometna podjetja naj ustanovijo upravni odbor in določijo skupno arhitekturo odprtih sistemov za razvite telematske storitve s skupnimi uporabniškimi vmesniki.

Kdo pridobi? Vozniki, lokalne skupnosti, (zlasti v močno obremenjenih področjih) in industrija bodo imeli koristi od zmanjšanja prometa, povečane prometne varnosti, nižje stroške ohranjanja okolja in prihrankov energije in časa.

Kaj je cilj? Uvedba telematskih sistemov za upravljanje cestnega prometa na 10 mestnih področjih in 2.000 km avtocest leta 1996 ter na 30 mestnih področjih in evropsko avtocestno omrežje leta 2000.

6. NADZOR ZRAČNEGA PROMETA

Elektronska zračna pot za Evropo

Kaj naj bi naredili? Evropski komunikacijski sistem za zračni promet z zvezami zemlja - zemlja med vsemi centri za nadzor zračnega prometa (Air Traffic Control, ATC) in zvezami zemlja - zrak med letali, kontrolnimi centri po vsej Evropski uniji in med Evropsko civilno letalsko konferenco, s ciljem ustvariti enoten evropski sistem za nadzor zračnega prometa.

Kdo naj naredi? Svet Evrope bi moral odločno pospeševati snovanje zmanjšane števila evropskih centrov za zračni promet, kakor je določil EUROCONTROL.

Kdo pridobi? Evropski zračni transport - in milijoni potnikov - zaradi boljšega upravljanja zračnega prometa in pomembno zmanjšane porabe energije. Bolj varen sistem z manj ozkih grl in posledičnim zmanjšanjem izgube časa, hrupa in onesnaževanja z izpuhi.

Pomembna vprašanja? Potrebno je tesno sodelovanje s sektorjem obrambe.

Kaj je cilj? Ustanovitev sveta predstavnikov javnih uprav, civilnega in vojaškega letalstva, letalskega transporta in sindikatov do konca leta 1994. Opredelitev standardov za komunikacijske postopke in izmenjavanje podatkovnih in glasovnih sporočil med kontrolnimi centri in letali. Delujoč evropski sistem pred letom 2000.

7. OMREŽJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Cenejši in učinkovitejši sistemi zdravstvenega varstva za evropske državljane

Kaj naj bi naredili? Neposredno prenosno "omrežje omrežij", zasnovano na skupnih standardih, ki bo v evropskem merilu povezovalo zdravnike splošne prakse, bolnišnice in socialne centre.

Kdo naj naredi? Zasebni sektor, zavarovalnice, zdravniška združenja in sistemi zdravstvenega varstva držav članic, pri čemer naj Evropska unija priporoča standarde in prenosljive rešitve. Ko bodo ponudila telekomunikacijska podjetja ustrezna omrežja po nižanih tarifih, bo zasebni sektor razvil storitve po konkurenčnih cenah na evropski ravni in s tem pospešil produktivnost in stroškovno učinkovitost celotnega sektorja zdravstvenega varstva.

Kdo pridobi? Državljeni kot pacienti bodo imeli koristi od bistvenega izboljšanja zdravstvenega varstva (izboljšanje pri diagnosticiranju s pomočjo takojšnjega pristopa do evropskih specialistov, takojšnje rezervacije laboratorijskih analiz in bolnišničnih storitev s ponudbami iz cele Evrope, preverjanja transplantatov itn.). Davkoplačevalci in javne uprave bodo pridobili s strožjo kontrolo stroškov in prihrankov pri stroških plačevanja zdravstvenega varstva in s hitrejšimi postopki povračil.

Pomembna vprašanja? Zaščita zasebnosti in zaupnost zdravstvenih podatkov.

Kaj je cilj? Povezava glavnih zasebnih izvajalcev zdravstvenega varstva v evropskem merilu. Prva raven uvedbe omrežij v državah članicah, ki bo povezovala splošne zdravnike, specialiste ter bolnišnice na regionalni in državni ravni 1995. leta.

8. ELEKTRONSKI JAVNI RAZPISI

Učinkovitejša uprava z manjšimi stroški

Kaj naj bi naredili? Uvedbo elektronskih postopkov za javna naročila med javno upravo in ponudniki v Evropi, ki ji sledi izdelava evropskega omrežja za elektronske razpise. Ta program bo deloval kot močan pospeševalni mehanizem za ustvarjanje kritične mase telematskih storitev na evropskem trgu.

Kdo naj naredi? Svet Evrope in države članice se dogovorijo za skupne standarde in uvedbo obvezne usmeritve v elektronsko obravnavanje informacij ponudb in plačil v zvezi z javnimi naročili. Telekomunikacijska podjetja in ponudniki storitev bodo omogočili uporabnikom vstop v evropsko omrežje za elektronske javne razpise.

Kdo pridobi? Javna uprava bo imela zaradi elektronskega namesto papirnega obravnavanja koristi od prihranka pri stroških; koristno bo tudi bolj konkurenčno okolje, ker bodo nastopali ponudniki s širšega skupnega trga. Majhna in srednje velika podjetja bodo imela korist od nastopanja v evropskih javnih naročilih in razširjanja telematskih storitev.

Pomembna vprašanja? Zaščita podatkov, potreba po zagotavljanju odprtega dostopa zlasti za majhna in srednja podjetja, da se elektronski razpisi ne bi razvili v prikrito obliko protekcionizma. Ustrezno upoštevanje podobnih programov, razvitih v tretjih državah, zlasti v Združenih državah (CALS).

Kaj je cilj? Kritična masa 10 % javnih naročnikov, ki bi uporabljali elektronske postopke za potrebe naročanja, bi bila lahko dosežena v dveh do treh letih.

9. EVROPSKO OMREŽJE JAVNE UPRAVE

Boljša uprava, cenejša uprava

Kaj naj bi naredili? Povezana omrežja med evropskimi javnimi upravami, ki naj zagotovijo učinkovito in cenejše (zamenjava papirja z elektronskimi sredstvi) izmenjavanje informacij. Nato širjenje za povezovanje uprave in evropskih državljanov.

Kdo naj naredi? Evropska unija in države članice morajo okrepiti in pospešiti uvedbo programa za izmenjavanje podatkov med administracijami (Interchange of Data between Administrations, IDA). Zasebni sektor bo povečal sodelovanje z Evropsko skupnostjo in državami članicami pri opredelitvi tehničnih rešitev za razpoložljivost interaktivnih storitev in povezljivih omrežij; podpiral bo državne in lokalne oblasti pri testiranju in uvajanju omrežij in storitev za prebivalstvo.

Kdo pridobi? Splošne koristi zaradi nižjih stroškov in boljših odnosov med javno upravo in evropskim prebivalstvom kot posledica procesa poenotenja za enotni trg.

Kaj je cilj? Uvedba povezanih omrežij, ki omogočajo izmenjavanje podatkov na področju davkov, carin in posebnih dajatev, statistik, socialne varnosti, zdravstvenega varstva itn., leta 1995 - 96.

10. MESTNE INFORMACIJSKE PROMETNICE

Prihod informacijske družbe na dom

Kaj naj bi naredili? Vzpostavitev omrežij, ki oskrbujejo gospodinjstva s sistemom za mrežni pristop in sredstvi za uporabo takojšnjih lokalnih, regionalnih, državnih in mednarodnih multimedijskih in zabavnih storitev.

Kdo naj naredi? Skupine masovnih ponudnikov in ponudnikov storitev (radijska difuzija, založniki), telekomunikacijska in kabelska podjetja, dobavitelji/proizvajalci sistemov (industrija zabavne elektronike). Lokalne in regionalne oblasti, skupine prebivalstva, gospodarske zbornice in industrija bodo nosilci zelo pomembnih vlog.

Kdo pridobi? Potrošniki bodo uživali prve izkušnje kompleksnih novih storitev in bodo lahko izražali svoje preference na področju zabavne elektronike (video po želji), transakcijsko orientiranih storitev (bančništvo, kupovanje od doma) in dobili pristop do informacijskih storitev in dela ali učenja na daljavo.

Javne uprave bodo pridobile izkušnje na področjih zasebnosti, zaščite intelektualne lastnine in standardizacije, kar bo v pomoč pri opredeljevanju enotnega pravnega in zakonodajnega okvira. Udeleženci iz zasebnega sektorja bodo dobili prve praktične izkušnje, kaj je uporabnikom pri računalniških in drugih programih ter storitvah najbolj všeč. Uporabniški vmesniki bodo preizkušeni in izboljšani v praksi.

Kaj je cilj? Instalacija in delovanje v vsaj petih evropskih mestih z 40.000 gospodinjstvi l 1997. leta.

5. FINANCIRANJE INFORMACIJSKE DRUŽBE - NALOGA ZA ZASEBNI SEKTOR

Na tej stopnji razvoja ni niti mogoče niti potrebno, da bi bili natančni glede višine investicij, ki jih bo zahteval razvoj informacijske infrastrukture ter spremljajočih storitev in aplikacij. Analize trga Združenih držav so zelo vprašljive, čeprav ni dvoma, da bodo v prihodnjih 5 do 10 letih skupne zahtevane investicije znatne.

Skupina je prepričana, da bi morali razvoj informacijske družbe v Evropi zaupati zasebnemu sektorju in silam trga. Zasebni kapital bo sposoben financirati nove telekomunikacijske storitve in infrastrukturo, če bodo različni elementi operativnega načrta v pričujočem poročilu uporabljeni tako,

- da bo liberalizacija trga hitra in zaupanje vzbujajoča
- da bodo določena pravila interaktivnosti in vzajemnosti
- da bodo tarife prilagojene
- da bo vzpostavljen zakonodajni okvir.

Nobene potrebe ne bo po dodatnih javnih sredstvih, ker bo vzpostavljenega dovolj zaupanja, ki bo privabilo ustrezne naložbe iz zasebnih virov.

Slednjič je rast trga tisto, kar vidimo kot resnično jamstvo za zasebne investitorje in kar bo povzročilo, da bodo postali nepotrebni monopoli in podpora javnih sredstev.

Javne investicije bodo odigrale vlogo, vendar ne z dvigom splošne ravni javnih izdatkov, temveč prej s prerazporeditvijo obstoječih izdatkov. Nekatere

investicije, ki jih bodo morale začeti oblasti za razvoj programskih rešitev na svojih področjih, bodo v resnici povzročile premik v produktivnosti in izboljšanju kvalitete storitev, kar bi moralo ob primernem obravnavanju privedi celo do prihrankov.

Poleg delne prerazporeditve izdatkov za razvoj in raziskave je skromen del javnega denarja lahko koristen pri akcijah za širjenje zavesti, ki bi bile sredotočne pretežno na manjša podjetja in individualne uporabnike.

Skupina priporoča prerazporeditev javnih izdatkov, ki naj bi bila bolj usmerjena v potrebe informacijske družbe. Na ravni Evropske unije utegne to zahtevati določeno preorientacijo sedanje dodelitve sredstev v okviru naslovov kakor Četrty okvirni program za raziskave in razvoj ter Strukturni skladi.

Isto velja za izdatke na ravni Evropske unije, ki lahko prinesejo rezultate z boljšim razporejanjem obstoječih virov vključno z razpoložljivimi sredstvi v okviru Četrtega okvirnega programa za raziskave in razvoj ter Strukturnih skladov.

Komisija je tudi priporočila omejeno podporo nekaterim storitvam in programskim rešitvam, ki so vključene v delovni načrt skupine iz sredstev, ki se navezujejo na pospeševanje evropskih omrežij. Ti predlogi zaslužijo podporo.

6. SPREMLJANJE

S tem poročilom je skupina zaključila svoj mandat in izdelala priporočila za ukrepe. Njena priporočila naj se razumejo kot skladna celota, od katere bo polna korist le, če bodo ukrepi stekli na vseh področjih.

Zaradi nujnosti in pomembnosti nalog, ki so pred nami, je skupina prepričana, da mora biti na ravni Evropske unije neko telo sposobno obvladovati celo paleto vprašanj, ki so povezana z informacijsko družbo. Zato naj vsaka država članica imenuje ministra, ki jo bo predstavljal v ministrskem svetu za

informacijsko družbo. Podobno bi morala ravnati tudi komisija.

Skupina poziva komisijo, naj ustanovi odbor, ki bo sestavljen iz eminentnih oseb iz vseh sektorjev, ki jih zadeva, vključno s socialnimi partnerji, in ki bo razvijal pogoje za uvajanje informacijske družbe in vzpodbujal javno pozornost na njene priložnosti in izzive. Odbor bi moral o napredku pri uvajanju priporočil iz pričujočega dokumenta redno poročati ustanovam Evropske unije.

Iz angleščine prevedel Niko Schlamberger